

SFE PRODUKSJON AS
c/o Sogn og Fjordane Energi AS
Sørstrandsvegen 227
6823 SANDANE

Vår dato: 25.11.2022

Vår ref.: 202217869-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 1675278/3

NVE gir tillatelse midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Nedre Sødalsvatnet i Bremanger kommune, Vestland

Vi viser til søknad av 20.9.2022 fra SFE Produksjon AS om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Nedre Sødalsvatnet i Bremanger kommune, Vestland.

Om søknaden

NVE har mottatt følgende søknad:

«SFE Produksjon AS søker med dette om å fråvike LRV i Nedre Sødalsvatnet, Bremanger kommune, Vestland fylke f.o.m. 15.01.2023 t.o.m. 15.06.2023. For regulering av Vestre skara-vassdraget ligg kgl. Res. 12.08.1966 til grunn, om «Tillatelse for Sogn og Fjordane Fylke til å foreta reguleringar og overføringar i Åskåravassdraga m.v», samt «Vassdragsavdelinga i NVE sitt vedtak om tidsforlenging og planbrigde datert 01.08.1973» med justert manøvreringsreglement for Nedre Sødalsvatn.

Konsesjonsgitte lokale høgder for magasinet er:

Høgaste regulerte vasstand (HRV) = kote 545,00

Lagaste regulerte vasstand (LRV) = kote 518,60

Reguleringshøgde er 26,40 m og differanse til NN2000 er -28 cm.

Nivå for terskel på botntappeluke i dam: kote 512,75

Bakgrunn for søknad om fråvik

Nedre Sødalsvatnet er inntaksmagasin til kraftverket Åskåra 2. For å ivareta krav i damsikkerhetsforskrifta er det etter revurdering av dammen i 2017 nødvendig å gjere tiltak knytt til botntappeluke og anleggsdelar i ventilkammeret. Botntappeluka vart rehabilitert i 2021, og det er no vedteke å gjennomføre rehabiliteringsarbeid knytt til ventilkammeret. Arbeidet går ut på å byte ut ventilar, utføre pakningsskift, montere revisjonsventil oppstrauts hovudventil, samt sandblåse og måle tilløpsrør,

avløsprør, og tverrslagsport. For å gjennomføre dette arbeidet på ein effektiv og sikker måte må damluke opnast heilt opp slik at vatnet får renne fritt gjennom luka.

Gjennomføring av arbeidet medfører eit behov for å senke Nedre Sjørdalsvatnet under LRV i perioden arbeidet skal pågå (23.01-28.04.2023), samt i ein forlenga periode før og etter for å ha ein buffer i begge ender. Søknadsperiode er 15.01-15.06.2023.

Nedre Sjørdalsvatnet deler seg pga. ein fjellrygg ved om lag kt. 523 (lokal). Det betyr at den sydvestlege delen av magasinet vil ligge att på eit høgare nivå enn den nordaustlege delen når magasinet er senka. Det er såleis berre delar av magasinet, anslagsvis 15-20 % av arealet, som vil verte tappa under LRV. Luketerskel på botntappeluka har eit nivå på kote 512,75 (lokal). Dette er lågaste niva ein søker om å gå ned til i samband med nedtappinga. Då botntappeluka vart rehabilitert vinteren 2021, gav NVE løyve til å fråvike LRV (vedtak 21.02.2021 / NVE ref. 202100068-6). Ved den nedtappinga danna det seg ei elv frå den nordlegaste delen av vatnet og nordover mot botntappeluka i dammen, og nivået på elva som rann gjennom luka vart malt til lågaste nivå på 512,85 (lokal), dvs. 10 cm over luketerskel.

Fram mot rehabiliteringsperioden planlegg vi å køyre aggregata i kraftstasjonen for å redusere vassnivået i magasinet. Resterande må tappast ut gjennom botntappeluka, idet gamle elveløpet mot nord, til sjø. Avrenninga gjennom luka svarar vidare til tilsiget som kjem inn i vatnet. Ein vil såleis kunne gjennomføre ei roleg nedtapping med bruk av aggregat og luke.

Vurdering av moglege effektar av fråviket

Under nedtappinga i 2021 vart det registrert lite lausmassar i området ved inntak og luke i magasinet. Det er difor liten risiko for at det vert ført ut store mengder lausmassar som kan tilslamme elveløpet nedstraums dammen og vidare ned mot sjøen.

Magasinet vert historisk senka jamt utover vinteren i takt med produksjonen. Ein slik reduksjon i vasstand er «normalen» for fisk og vasslevande organismar. Det er kunn ein potensiell gytebekk i innløpet til magasinet, men her fann ein ikkje fisk ved prøvafiske i 2019. Truleg skjer det rekruttering i tunnel frå Øvre Sjørdalsvatnet. Bestanden har ei snittvekt på 142 g, k-faktor 0,83 (lag), vekststagnasjon ved 25 cm, innvollsparasittar i 78 % av 106 fanga aurar, og ei berekna høg biomasse, som såleis indikerer at vatnet er «tett befolka» i forhold til næringstilgangen (Hellen m.fl. 2020). Botndyrsfaunaen er reguleringstolerant, og då nedtapping skjer i ein perioden når fisken er lite i bevegelse, vil nok dei aller fleste «bli med vatnet ned», halde seg i ro og såleis bli lite påverka av nedtappinga. SFE si vurdering er at den nedtappinga vi søker om ikkje vil ha stor negativt betyding for bestanden, men og at litt potensiell «uttynning» heller ikkje er negativt i dette tilfellet. Nedtapping vil, slik vi ser det, heller ikkje få nemneverdige konsekvensar for andre interesser i perioden, som t.d. almenta, kulturminne, friluftsliv/fiske, jord/skogbruk m.m.»

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Statsforvalteren i Vestland uttalte følgende i brev til NVE den 1.11.2022:

«Dette er eit nødvendig tiltak med stor samfunnsverdi, og det må aksepterast noko mellombels ulempe for allmenne interesser. Vi reknar ikkje med at fiskestamma eller anna naturmiljø knytt til vatnet vil bli nemneverdig negativt påverka av avviket frå reglementet.»

Vestland fylkeskommune uttalte følgende i brev til NVE den 14.11.2022:

«Det er ei relativt tett aurestamme i vatnet, og vi venter ikkje at denne vert vesentleg påverka av tiltaket. Vatnet ligg i eit kartlagt viktig friluftsområde, men det er ingen registrerte turruter i tilknytning til vatnet. Dersom nedtappinga får ytterlegare konsekvensar for isen på vatnet enn dagens regulering bør det likevel opplysast om dette. Vi har ingen kulturminnefaglege merknadar til tiltaket.»

NVEs vurdering

SFE Produksjon AS skal gjennomføre vedlikeholdsarbeid på inntaksarrangementet til Åskåra 2 kraftverk. Gjeldende manøvreringsreglement ble fastsatt ved kgl.res. 12.8.1966 angir at vannet kan reguleres mellom kote 545 og 518,6 (23 m oppdemming og 3,4 m senking). For å gjennomføre arbeidene må Nedre Sjørdalsvatnet senkes ned til kote 512,75 (LRV-5,85 m) i anleggsperioden. NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Etter SFE Produksjon AS' syn vil det omsøkte fraviket ha små miljømessige konsekvenser. Statsforvalteren i Vestland og Vestland fylkeskommune uttaler at fraviket neppe vil gi negative miljøeffekter av nevneverdig betydning. NVE deler søkers og høringspartenes vurderinger av de miljømessige konsekvensene ved nedtappingen. Basert på søknaden og høringsuttalelser kan ikke NVE se det omsøkte tiltaket vil være til varig skade for noen kjente allmenne interesser eller de økologiske forholdene i vassdraget. NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av relativt kort varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig drift av reguleringsanlegget. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Fylkeskommunen ber om at SFE Produksjon AS informerer allmennheten dersom nedtappingen skulle føre til ytterligere konsekvenser for isforholdene på vannet. NVE legger til grunn at tiltakshaver informerer allmennheten om fraviket på relevante nettsider.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at SFE Produksjon AS kan senke vannstanden i Nedre Sødalsvatn inntil 5,85 m under LRV i perioden fra og med 15.1.2023 til og med 15.6.2023.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Vannstanden må ikke senkes raskere enn at fisk unngår stranding.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under LRV.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig. Oppfylging til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- SFE Produksjon AS skal informere allmennheten om fraviket på relevante nettsider.
- NVE forutsetter at SFE Produksjon AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

SFE PRODUKSJON AS

Kopimottakerliste:

Bremanger kommune

Mari Hegg Gundersen

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Randi Holme

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.